

هدف و خط‌مشی

هدف این دانشگاه ایجاد موقعیت و شرایطی است که دانش‌نویان امور مختلف فردی و گروهی خود را انجام دهند و روی پای خودشان بایستند. برای تحقق این هدف، مهارت‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی، هنری، اقتصادی و غیره به آنان آموزش داده می‌شود. بخشی از فعالیت‌های این دانشگاه تربیت مربی و معلم، مشاور و کارشناس در امور آموزشی از پیش دبستان تا پایان دوره متوسطه است. دانش‌نویان با فراگیری مهارت‌های آموزشی، در مراکز آموزشی به تعلیم و تربیت مشغول خواهند شد. گروه‌هایی از آنان همه در پژوهش مثل تألیف کتاب، روزنامه‌نگاری، نویسندگی، ویراستاری، ترجمه و دیگر رشته‌های پژوهش پس از آموختن مهارت‌های لازم، مشغول می‌شوند. گروه‌هایی از دانش‌نویان هم در رشته‌های پزشکی، حرفه و فن و صنعت، کشاورزی، علوم اجتماعی مثل حقوق و سیاست تبحر و مهارت‌ها را فرا گرفته و در مراکز مربوط به این رشته‌ها اشتغال پیدا می‌کنند.

این دانشگاه اولویت را به امور دانش‌نویان می‌دهد و فارغ التحصیلان خود را در مراکز دانش‌نویایی به کار می‌گیرد یا به این مراکز معرفی می‌کند. اما اگر افرادی بیش از حد ظرفیت باشند، به مراکز دیگر که اختصاص به افراد سالم دارد معرفی می‌شوند.

یکی از مشکلات جهان کنونی اشتغال است. اولاً فرصت‌های شغلی محدود است؛ دوم اینکه رقابت‌های فشرده جریان دارد. از اینرو معلولین باید بسیار تلاش کنند تا در رقابت‌های کنونی، برتری خود را اثبات کرده و فرصت شغلی را به دست آورند. به همین منظور، گالودت، تمامی تجارب پیشین و جدید را جمع‌آوری کرده تا دانش‌نویان در عرصه‌ها و رشته‌های مختلف گوی سبقت را ببرایند.

فارغ التحصیلان برای جذب فرصت‌های اشتغال در دنیای پر رقابت کنونی و با توجه به دنیای فن آوری که به سرعت در حال تغییر است، دانشجویان گالودت باید پویایی ذهنی، اجتماعی، زبانی و خلاقیت بهتر و برتر در سطح محلی و بین‌المللی داشته باشند.

این دانشگاه دارای بیش از ۴۰ رشته در زمینه‌های هنر، علوم مانند ریاضی و شیمی، علوم انسانی مانند فلسفه و مدیریت، تجارت و فرهنگ و زبان است و همچنین رشته‌هایی در حد فوق لیسانس و یا دوره‌های دکتری در روانشناسی بالینی و زبان‌شناسی نیز ارائه می‌دهد که دانش‌نویان می‌توانند به راحتی در آنها تحصیل کنند.

بیشتر برنامه‌های دوره‌های تکمیلی برای آموزش دانشجویان برای خدمت‌رسانی به افراد ناشنوا و دارای مشکلات شنوایی طراحی شده است و همواره دوره‌هایی در راستای این اهداف برای دانشجویان گذاشته می‌شود تا آنها در آینده نه تنها برای جامعه بلکه بطور خاص برای

دانشگاه ویژه دانش‌نویان

فهمیه نوری^۱

معلولین از جمله دانش‌نویان از نظر فرهنگی فرآیند ویژه‌ای را طی کرده‌اند. سال‌ها بلکه قرن‌ها طول کشید تا معلولین مثل دیگر انسان‌ها دانسته شده و از تبعیض‌های فاحش‌رهایی یافتند. پس از این دوره لیاقت و صلاحیت خود را برای فراگیری سواد و خواندن و نوشتن اثبات کردند؛ دوره سوم روی آوردن معلولین سواد دار و دارای معلومات متوسطه به تحصیلات عالی بوده است. همانطور که در مرحله دوم به مدرسه نیاز داشتند، در مرحله سوم به دانشگاه نیاز پیدا کردند. آمریکای شمالی نخستین جامعه‌ای بود که نظام آموزشی در مقطع‌های دانشگاهی برای معلولین تأسیس کرد و مدیران کلان جامعه مجبور شدند برای معلولین دانشگاه تأسیس کنند و دانشگاه گالودت در سال ۱۸۶۴ میلادی رسماً شروع به فعالیت نمود.

چون دانشگاه گالودت در واشنگتن تأسیس شده بود، از اینرو آنجا را شهر دانش‌نویان لقب دادند. وجود دانشگاه گالودت در این شهر برای دانش‌نویان سودمند بود.

گالودت تنها موسسه آموزشی عالی خصوصی در دنیا است که تمام برنامه‌ها و خدماتش مخصوص دانش‌نویان و کم‌شنوایان است. دانشگاهی که بیش از یک و نیم قرن افراد ناشنوا و کم‌شنوا را برای حضور فعال و مؤثر در جامعه آماده کرده است. دانشگاه گالودت یکی از مجموعه‌های بی نظیر یادگیری متشکل از ۱۱۰۰ دانشجوی کارشناسی و ۴۰۰ دانشجوی کارشناسی ارشد است که همگی یا ناشنوا هستند و یا به سختی می‌شنوند و اکثر کارمندان و مدرسانش ناشنوا هستند و با زبان اشاره ارتباط برقرار می‌کنند، حتی رئیس دانشگاه نیز فردی ناشنوا است.

۱. کارشناس امور فرهنگی معلولین؛ پژوهشگر فیلم‌های درباره معلولین.

جامعه ناسنوا مفید باشند و توانایی آموزش به ناسنویان دیگر را در هنگام فارغ التحصیلی داشته باشند.

این دانشگاه مناسب‌ترین جا برای مطالعه در زمینه جامعه شناسی ناسنویان، مشکلات زبان اشاره و راه‌کارهای رفع مشکلات، مشکلات روان‌شناختی ناسنویان و چگونگی درمان و صدها معضل دیگر است. مدیریت دانشگاه موجود جامعه ناسنویان را به گروه‌های آموزشی و پژوهشی ابلاغ می‌کند یا با برپایی سمینار و همایش، و نیز دیگر شیوه‌های علمی تلاش می‌کند، با حل مشکلات و موانع، این جامعه را ارتقا دهد.

همچنین این دانشگاه دارای مراکزی مانند مدرسه، برای کودکان از خردسالان تا دبیرستانی‌ها است که ناسنویان را برای ادامه تحصیل و ورود به دانشگاه آموزش می‌دهند. در کنار برنامه‌های تحصیلی گالودت برنامه‌های جنبی بسیار متنوعی برای ناسنویان از جمله رشته‌های مختلف ورزشی مانند فوتبال، بسکتبال، فوتبال آمریکائی و بیسبال برای خانم‌ها و آقایان داراست و تیم‌های آنها در جریان مسابقات مختلف حتی تیم‌های عادی موفق بوده‌اند.

ارتباطات اجتماعی

ناسنویان و دیگر معلولین به دلیل مشکلاتی که در برقراری ارتباط با جامعه دارند، معمولاً آسیب‌پذیر، منزوی و افسرده می‌باشند. این دانشگاه تلاش کرده این نقص را مرتفع و نشاط، تحرک و پویایی را به این جامعه بازگرداند. جریان جالبی که در این دانشگاه برقرار است این است که محیط آن علاوه بر آموزش، فرصت‌های بسیاری برای ملاقات و آشنایی با گروه‌ها و افراد مختلف ایجاد می‌کند که شاید یک فرد ناسنوا در حالت عادی امکان ارتباط با آنها را نداشته باشد.

جمعیت ناسنویان در واشنگتن چیزی حدود ۱۰۰ هزار نفر تخمین زده می‌شود که هم دانشگاه گالودت و هم نهادهای فدرال فرصت‌های تحصیلی و شغلی را برای ناسنویان ایجاد کرده‌اند که شاید در نقاط دیگر آمریکا و جهان وجود نداشته باشد به همین خاطر هر ساله جوانان ناسنوا و کم شنوا زیادی جذب پایتخت آمریکا می‌شوند و بسیاری از آنها پس از پایان تحصیل به کشور خود بازگشته و سعی می‌کنند چنین برنامه آموزشی را در کشورشان برای ناسنویان اجرا کنند.

جمعیت ناسنوا و کم شنوا در واشنگتن بسیار متنوع است. این تنوع به زندگی اجتماعی آنها رونق زیادی بخشیده است. آنها اولین جمعه هر ماه در یکی از کلوب‌های شبانه یا رستوران‌های شهر با هم قرار دارند که شامل ناسنویانی از ایالات دیگر و گاهی از کشورهای دیگر است و آنها برای این گردهمایی‌ها می‌آیند تا با افراد ناسنوا این شهر آشنا بشوند.

لازم به ذکر است که بسیاری از جرم‌ها و بزه‌های اجتماعی از اینجا شروع می‌شود که فرد سرخورده و ناامید می‌شود و از جامعه کنار می‌رود. به تدریج عقده‌های روانی در روحیه او شکل می‌گیرد و بالاخره تبدیل به فردی خطرناک می‌گردد. اما با گسترش ارتباطات این وضعیت سامان می‌یابد.

تحولات تاریخی و سازمانی

گالودت مؤسسه‌ای با پروانه کار فدرال، خصوصی و غیرانتفاعی است. کنگره ایالات متحده در سال ۱۸۵۷ مؤسسه کلمبیا را برای آموزش ناسنویان و لال‌ها و نابینایان ایجاد کرد. آموس کندال، مدیر کل قبلی تحصیلات تکمیلی، تحت ریاست آندرو جکسون و مارتین وان برن، زمین مؤسسه را برای مدرسه از املاک خود در واشنگتن اهداء کرد. اولین رئیس مؤسسه ادوارد ماینر گلوئودت بود؛ توماس هاپکینز گالودت پدر وی، یکی از پیشگامان آموزش افراد ناسنوا بود. کنگره در سال ۱۸۶۴، به مدرسه اختیار داد تا دوره تحصیلات دانشگاهی ایجاد کند. این لایحه با امضای پرزیدنت ابراهام لینکلن، در اوج جنگ‌های داخلی، قوت قانونی یافت. پرزیدنت یولیسز اس گرانت، دیپلم سه تن از نخستین فارغ التحصیلان را امضاء کرد، و از آن پس همه دیپلم‌ها توسط رئیس جمهوری وقت ایالات متحده امضاء شده است.

مدرسه در سال ۱۸۹۴، به افتخار توماس هاپکینز گالودت به نام کالج گالودت تغییر نام داد. کنگره در سال ۱۹۵۴ اساسنامه گالودت را اصلاح کرد و بودجه‌ای دائمی از طرف دولت فدرال به آن اختصاص داد. در سال ۱۹۸۶، پرزیدنت رونالد ریگان، قانون ۱۹۸۶ آموزش ناسنویان را که طبق آن ایالات متحده را به ایجاد فرصت‌های آموزشی برای افراد ناسنوا متعهد می‌کرد و کالج گالودت را به دانشگاه گالودت تبدیل می‌نمود را امضاء کرد. بودجه سالانه فدرال گالودت تحت نظارت وزارت آموزش قرار دارد.

چشم‌انداز ۲۰۱۴

دانشگاه گالودت در سال ۲۰۱۴م، یکصد و پنجاهمین سالروز قانون امضا شده توسط پرزیدنت لینکلن را در مورد مجوز تبدیل مدرسه به کالج برای دانشجویان ناسنوا جشن خواهد گرفت. این مراسم با نام «جشن ۱۵۰ سال رهبری دور نگر» برگزار خواهد شد. این جشن نقش پیشگامان گالودت را در پیشبرد فرصت‌ها و دست آوردهای ناسنویان و کم شنویان برجسته خواهد ساخت.

ایران و دیگر کشورهای منطقه خاورمیانه، دارای جمعیت انبوهی از ناسنویان می‌باشند. مناسب است مسئولان و رهبران این کشورها از تجربه‌های گالودت بهره گرفته و به توسعه و ارتقای فرهنگ و جامعه ناسنویان اقدام کنند. وزارت علوم ایران می‌تواند در سال ۲۰۱۴م در همایش

این فیلم نیز یک برنامه تلویزیونی مستند ساخت آمریکا در مورد دانشگاه گالودت است.

۵. فراتر از سکوت (Beyond Silence) (۱۹۹۶)؛

این فیلم که یک فیلم موزیکال ساخت آلمان با کارگردانی کارولین لینک است داستان زندگی دختری است که با پدر و مادر کر و لال خود زندگی می‌کند او علاقه به موسیقی دارد و سعی می‌کند در این رشته ادامه تحصیل بدهد و به دانشگاه گالودت برود.

مهمترین مقاله به زبان‌های فارسی، مقاله‌ای در دانشنامه ناشنوایان است.

تجربه آموزی

امید است این تجربه در همه کشورها اجرایی شود و دانشگاه‌های ویژه برای نابینایان و معلولین حرکتی دایر گردد. جمعیت معلولین در همه کشورها به ویژه در کشورهای در حال توسعه کمتر از دیگر اقشاری که دانشگاه دارند، نیست. مثلاً هنرمندان یا ادیبان یا مهندسی شهرسازی دارای دانشگاه‌های ویژه‌ای هستند با اینکه جمعیت اینان کمتر از معلولین است.

بر اثر تصادفات و مسیر صنعتی شدن و آلودگی صوتی، آمار ناشنوایان در ایران رو به افزایش است. با اینکه نه در ایران و نه در کل منطقه دانشگاه ویژه و نیز پژوهشگاه ویژه ناشنوایان نیست. مدیریت علمی در وزارت علوم می‌تواند این تجربه را به ایران مستقل کرده و دانشگاهی که برای کل کشورهای منطقه سودمند است دایر نماید.

مآخذ

دانشنامه ناشنوایان، ویراسته محمد نوری، تهران، موسسه فراجام جام جم، ۱۳۸۹.

www.gallaudet.edu

گالودت مشارکت فعال داشته باشد. از تبادل دانشجو و استاد تا اعزام گروهی از متفکران به این همایش قابل اجرا است.

منابع مطالعاتی

درباره این دانشگاه و فعالیت‌های آن تاکنون کتب، مقالات و چند فیلم و مستند مانند فیلم‌های زیر عرضه ساخته شده است:

۱. ذکر ناشنوا (Deaf Mute Recitation) (۱۹۰۱)؛

این فیلم که فیلمی کوتاه، ساخت آمریکا و به زبان اشاره است در مورد دختری است که آشنایی کامل به زبان اشاره دارد و در این دانشگاه به عنوان معلم مشغول به کار می‌شود.

۲. گالودت، یک فیلم (Gallaudet: The Film) (۲۰۱۰)؛

این فیلم کوتاه به کارگردانی ریان کامرسون در آمریکا ساخته شده و به زبان اشاره است، فیلمی مستند در مورد دانشگاه گالودت است.

۳. الکساندر گراهام بل: صدا و سکوت (Alexander Graham Bell: The Sound and the Silence) (۱۹۹۲)؛

این فیلم تلویزیونی به کارگردانی جان کنت هریسون در واقع زندگی نامه الکساندر گراهام بل است که تلاش بسیار می‌کند تا معلم ناشنوایان شود ولی او معاصر توماس هاپکینز گالودت بوده است و به خوبی به زندگی‌نامه این فرد برجسته به عنوان یک معلم برای ناشنوایان می‌پردازد.

۴. پردیس ساکت و آرام (Quiet Campus) (۲۰۱۲-۲۰۱۱)؛

